

Viešosios geležinkelių infrastruktūros 2023-2024 metų tarnybinio traukinių tvarkaraščio tinklo nuostatų projektu
pastabų derinimo pažyma

Eil. Nr.	Pastabos teikėjas:	Pastaba (santrauka)	Atsižvelgta / Neatsižvelgta	Pastabos įvertinimas
1.	AB „LTG Cargo“	Siūlomų 4.8.1 punkto pakeitimų 2 dalyje nurodyta, kad Prašymai pakeisti skirtus pajėgumus, atitinkantys šio punkto 1 papunkčio (a) ir (b) dalyse nurodytas sąlygas, teikiami Valdytojui el. paštu. Tuo tarpu, kai yra Valdytojo sukurta informacinė sistema Infra Go, skirta pateikti paraiškas skirti pajėgumus, paskutinės minutės paraiškas, prašymus suteikti geležinkelių transporto eismo pertraukas, užsisakyti GPĮ teikiamas paslaugas ir gauti informaciją apie Valdytojo sprendimus skirti pajėgumus ar atsisakymo juos skirti. Be to, 4.8.1 punkto 9 ir 10 dalyje nurodoma kad Valdytojas apie savo pasiūlymus, sprendimus Pareiškėjus informuoja per Infra Go. Ar nebūtų tikslinga ir Prašymus pakeisti skirtus pajėgumus teikti per elektroninį Valdytojo paslaugų portalą „InfraGo“ https://infrago.ltginfra.lt/. Jeigu dėl techninių priežasčių, paraiškos pakeisti skirtus pajėgumus negalima pateikti per elektroninį Valdytojo paslaugų portalą „InfraGo“, paraiškos teikiamos elektroniniu paštu paraiskos.pajegumai@ltginfra.lt, užpildžius formą, nurodytą Tinklo nuostatų 10 priede. Tinklo nuostatuose nėra numatytos Prašymo pakeisti skirtus pajėgumus formos. Jeigu tai būtų forma, nurodyta Tinklo nuostatų 10 priede, reikėtų pakoreguoti jos pavadinimą.	Neatsižvelgta.	Šiuo metu Valdytojo elektroniniame paslaugų portale „InfraGo“ (toliau – Portalas) tokio funkcionalumo nėra. Valdytojas, suprasdamas prašymų pakeisti skirtus pajėgumus, pateikimo per Portalą poreikį, planuoja artimiausiu metu tokio funkcionalumo galimybę. Šiuo metu, kol tai nėra padaryta, prašymai pakeisti skirtus pajėgumus turi būti teikiami laisva forma, atitinkamai, patikslintas Tinklo nuostatų 4.8.1.punkto 2 papunktis jį išdėstant taip: „Prašymai pakeisti skirtus pajėgumus, atitinkantys šio punkto 1 papunkčio (a) ir (b) dalyse nurodytas sąlygas, laisva forma teikiami Valdytojui el. paštu paraiskos.pajegumai@ltginfra.lt. Valdytojas, gavęs prašymus pakeisti skirtus pajėgumus ir atitinkančius šio punkto 1 papunkčio (a) ir (b) dalyse nurodytas sąlygas, įvertina galimybes pakeisti skirtus pajėgumus tarnybiniame traukinių tvarkaraštyje pagal Pareiškėjo prašyme nurodytas sąlygas ir įtaką kitų Pareiškėjų skirtiems pajėgumams. Prašymai pakeisti skirtus pajėgumus, atitinkantys šio punkto 1 papunkčio (a) ir (b) dalyse nurodytas sąlygas, nagrinėjami ir sprendimai dėl jų priimami likus ne mažiau kaip 10 (dešimt) darbo dienų iki kiekvienos Tinklo nuostatų 4.2 punkto 2 lentelėje nurodytos galiojančio tarnybinio traukinių tvarkaraščio pakeitimo dienos. Prašymai pakeisti skirtus pajėgumus, neatitinkantys šio punkto 1 papunkčio (a) ir (b) dalyse nurodytų sąlygų, nenagrinėjami ir Pareiškėjai pateikę tokius prašymus ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo prašymų gavimo dienos informuojami šio punkto 10 papunktyje nurodyta tvarka.“ Įdiegus papildomą Portalo funkcionalumą, bus inicijuojami Tinklo nuostatų pakeitimai. Papildomai paaiškiname, kad Tinklo nuostatų 10 priedas nustato paraiškos skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, pavėluotai pateiktos

				paraiškos ir paskutinės minutės paraiškos formą, atitinkamai ši forma nėra ir negali būti skirta prašymams pakeisti skirtus pajėgumus.
2.	RRT	TN projekto 4.5.1 skyriaus 4 punkto nuostata, kad pareiškėjas, kuris nėra geležinkelio įmonė (vežėjas) (toliau – vežėjas), kartu su paraiška skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus (toliau – pajėgumai) turi nurodyti ir jo interesais veiksiantį vežėją, neatitinka Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso (toliau – GTK) 29 ¹ straipsnio 1 dalies, numatančios, kad informaciją apie jo interesais veiksiantį vežėją pareiškėjas pateikia kartu su paraiška skirti pajėgumus arba likus ne mažiau kaip 3 mėnesiams iki tarnybinio traukinių tvarkaraščio (toliau – TTT) įsigaliojimo dienos. Atsižvelgiant į tai, TN projekto 4.5.1 skyriaus 4 punktas turėtų būti suderintas su minėta GTK nuostata.	Atsižvelgta	Patikslintas Tinklo nuostatų 4.5.1. punkto 4 papunktis jį išdėstant taip: „4. Pareiškėjas, kuris nėra geležinkelio įmonė (vežėjas), kartu su paraiška, arba likus ne mažiau kaip 3 mėnesiams iki tarnybinio traukinių tvarkaraščio, kurio galiojimo laikotarpiu būtų naudojami šiomis paraiškomis prašomi skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai, įsigaliojimo dienos nurodo jo interesais veikiančią geležinkelio įmonę (vežėją)“.
3.	RRT	TN projekto 4.8.1 skyriaus 1 punkto a papunktyje nurodoma, kad pajėgumų pakeitimo prašymas gali būti pateikiamas dėl prašymo keisti traukinio važiavimo periodiškumą, traukinio ilgį, traukinio masę, traukos riedmenis, pageidaujamą traukinio išvykimo laiką ir (ar) tarpinius sustojimus, o b papunktyje numatoma, kad skirtas maršrutas negali būti keičiamas, išskyrus, kai prašoma skirtą maršrutą sutrumpinti arba prailginti. RRT vertinimu, šios pajėgumų keitimo sąlygos, o būtent ribojimas keisti skirtą maršrutą, nepagrįstai susiaurina GTK 29 ⁹ straipsnio 1 dalyje įtvirtintos pareiškėjų teisės, prašyti pakeisti skirtus pajėgumus, turinį ir ribas. GTK pakeitimo, kuriuo GTK papildytas 29 ⁹ straipsniu, aiškinamojo rašto 4.2.2 papunktyje buvo nurodyta, kad „<...> galimybės iš anksto prieš 1 metus tiksliai	Atsižvelgta	Patikslintas Tinklo nuostatų 4.8.1 punkto 1 papunktis jį išdėstant taip: „1. Vadovaudamasis GTK 29 ⁹ straipsnio 1 dalimi, Pareiškėjas, kuriam skirti pajėgumai, gali likus ne mažiau kaip 30 kalendorinių dienų, iki kiekvienos Tinklo nuostatų 4.2 punkto 2 lentelės 12 ir 13 eilutėse nurodytos galiojančio tarnybinio traukinių tvarkaraščio pakeitimo dienos, gali prašyti pakeisti jam skirtus pajėgumus. Šiais atvejais prašymas pakeisti skirtus pajėgumus turi atitikti šias sąlygas: (a) prašoma pakeisti traukinio važiavimo periodiškumą, traukinio ilgį, traukinio masę, traukos riedmenis, pageidaujamą traukinio išvykimo laiką ir (ar) tarpinius sustojimus (atsisakant skirtų tarpinių sustojimų ir (arba) prašant skirti naujus tarpinius sustojimus);

		suplanuoti prašytinus skirti pajėgumus yra ribotos, siekiant sudaryti sąlygas pareiškėjams lanksčiau organizuoti keleivių ir (ar) krovinių vežimo geležinkelių transportu veiklą, taip pat siekiant sudaryti sąlygas efektyviau panaudoti pareiškėjui skirtus pajėgumus, Įstatymo projektu siūloma nustatyti pareiškėjui skirtų pajėgumų pakeitimo reglamentavimą, leisiantį pareiškėjui netaikyti pajėgumų atsisakymo ir naujų pajėgumų prašymo procedūros“. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad GTK 29° straipsnio 1 dalyje įtvirtinta pareiškėjo teisė prašyti pakeisti pajėgumus apima ir teisę prašyti keisti skirtą maršrutą. Pažymėtina, kad viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas (toliau – valdytojas) sprendimą dėl pajėgumų keitimo priima tik įvertinęs visas aplinkybes, tarp jų, ir galimybę keisti kitiems pareiškėjams skirtus pajėgumus, kaip numatyta GTK 29° straipsnio 11 dalyje.		(b) Pareiškėjui skirtas maršrutas negali būti keičiamas, išskyrus, kai prašoma skirtą maršrutą sutrumpinti, arba prailginti ar kitaip jį pakeisti.“
4.	RRT	TN projekto 5.3.3 skyriaus 1 punkte yra numatyta pareiga vežėjams likus ne mažiau kaip 2 mėnesiams iki 2023–2024 m. TTT įsigaliojimo užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą (toliau – UMPP) apskaičiavimui pateikti valdytojui informaciją apie: a) faktinę keleivių, bagažo vežimo paslaugų apimtį (tkm bruto), išskiriant viešųjų keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugų (toliau – PSO) apimtį (tkm bruto). Atkreiptinas dėmesys, kad faktinę pasibaigusį metų (2022 m.) keleivių, bagažo vežimo paslaugų darbo apimtį valdytojas žino, nes keleivių, bagažo vežimo veiklą vykdžiusiam vežėjui 2022 m. pagal jo faktinę darbo apimtį išrašo sąskaitas už naudojamą viešąją geležinkelių infrastruktūrą. Atsižvelgiant į tai, kad TN projekto 21 priede pateiktame Vežimų geležinkelių transportu rinkos segmentų sąrašė,	Neatsižvelgta	Valdytojas apskaitydamas keleivių, bagažo vežimo paslaugų apimtį šiai dienai nerenka duomenų ir (ar) informacijos apie geležinkelio įmonės (vežėjo) vykdomus vežimus, ar tie vežimai yra vykdomi pagal PSO ar kitus vežimus, todėl tos informacijos neturi. Pažymėtina, kad Tinklo nuostatų 5.3.3 punkto 1 papunkčio nuostatos numato, kokia informacija yra reikalinga UMPP įmokų tarifų apskaičiavimui, įskaitant vežimo geležinkelių transportu rinkos segmentų (toliau – segmentai) vertinimą ir nustatymą, ar atitinkamuose vežimų geležinkelių transportu rinkos segmentuose veiklą vykdančios geležinkelio įmonės (vežėjai) šiuos antkainius gali mokėti pagal Valdytojo patvirtintą Vežimo geležinkelių transportu rinkos segmentų išskyrimo ir šiuose segmentuose veiklą vykdančių geležinkelio įmonių (vežėjų) galimybės mokėti antkainius vertinimo ir nustatymo metodiką (toliau - Metodiką). Būtent šios Tinklo nuostatų 5.3.3 punkto 1 papunkčio nuostatos ir nustato, kokie duomenys iš geležinkelio įmonių (vežėjų) gali būti prašomi pateikti

		taikomame 2023–2024 m. TTT, nėra išskirta PSO segmento ir nėra indikacijų, kad valdytojas atliktų naują segmentų vertinimą 2024–2025 m. TTT galiojimo laikotarpiui, RRT nėra suprantama, kam valdytojas prašo UMPP tarifų apskaičiavimui išskirti ir pateikti PSO apimtį. RRT vertinimu, TN projekto 5.3.3 skyriaus 1 punkto a papunktyje prašoma informacija yra perteklinė, todėl brauktina iš TN projekto.		siekiant Valdytojui įvertinti segmentus ir (ar) jų poras pagal Metodiką. Atsižvelgiant į aukščiau nurodytą informaciją, Valdytojas laiko, kad reikalavimas pateikti faktinę keleivių, bagažo vežimo paslaugų apimtį (tkm bruto), išskiriant PSO apimtį yra pagrįstas, nes be šių duomenų Valdytojas negalėtų įvertinti segmentus ir segmentų poras, bet taip pat ir nustatyti antkainių dydį sekančiam tarnybiniam traukinių tvarkaraščiui.
5.	RRT	b) faktinius paskutinių pasibaigusių kalendorinių metų krovinių vežimo rodiklius (darbo apimtį tkm bruto ir tkm neto, nurodant vežtų krovinių bendrosios nomenklatūros kodus (toliau – BKN), transporto statistikos krovinių nomenklatūros kodus (toliau – NST), klientus pagal BKN ir NST kodus ir vežimo kryptis). Atkreiptinas dėmesys, kad valdytojas renka ir kaupia informaciją apie faktinę vežėjų darbo apimtį, nes pagal tai išrašo UMPP sąskaitas. Be to, yra neaišku, kaip nurodyta informacija bus naudojama nustatant UMPP tarifus 2024–2025 m. TTT galiojimo laikotarpiui. Pagal TN projekto 19 priedo 3.3.2 papunktį, ši informacija naudojama segmentų, kuriuose gali būti taikomi antkainiai, nustatymui, tačiau tokie segmentai išskiriami ir nustatomi ne kasmet. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikalavimas pateikti informaciją tokiu detalumu, kuris nurodomas TN projekto 5.3.3 skyriaus 1 punkto a papunktyje, RRT vertinimu, yra perteklinis ir nepagrįstas. Papildomai norime priminti, kad RRT dar 2022 m. vasario 7 d. raštu Nr. (67.15Mr)1B-382 teikė pastabą, kad pagal TN projekto 19 priedo 3 priedą prašoma pateikti informacija pagal vežėjų klientus yra perteklinė, nes vežėjų ir klientų apklausa, numatyta TN projekto 19 priedo 6.3.1 papunktyje, gali būti atlikta vadovaujantis vieša informacija	Neatsižvelgta	RRT teiginys, kad „<...> segmentai išskiriami ir nustatomi ne kasmet“, nėra pagrįstas, nes vadovaujantis GTK 25¹ straipsnio 8 dalimi Valdytojas segmentus, kuriuose gali būti taikomi antkainiai, turi peržiūrėti ne rečiau kaip kartą per 5 metus, o tai leidžia Valdytojui segmentų vertinimą ir išskyrimą atlikti ir dažniau. Pažymėtina, kad duomenys nurodyti Tinklo nuostatų 5.3.3 punkto 1 papunkčio nuostatose būtų naudojami nustatyti segmentų antkainių dydį, o UMPP nustatomi kasmet. Valdytojas sutinka su RRT teiginiu, kad duomenis apie geležinkelio įmonių (vežėjų) darbo apimtį turi, tačiau informacijos apie geležinkelio įmonių (vežėjų) klientus pagal BKN kodus ir vežimo kryptis Valdytojas nerenka. Šis reikalavimas ne tik Tinklo nuostatų 5.3.3 punkto 1 papunkčio nuostatose ir Metodikoje numatytas dėl to, kad Valdytojas galėtų įvertinti, ar rinkos segmentuose veiklą vykdančios geležinkelio įmonės (vežėjai) gali mokėti antkainius, ir ar geležinkelio įmonių (vežėjų) klientų mokamas metinis UMPP užmokesčių pokytis neviršija Metodikoje nustatyto procentinio dydžio. Pažymėtina, kad toks reikalavimas Metodikoje buvo įtrauktas atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos geležinkelio transporto rinkoje didžiausią dalį užima viena geležinkelio įmonė (vežėjų), kuri gali daryti lemiamą įtaką segmentų antkainių dydžio nustatymui. Atkreipiame dėmesį, kad RRT teikiamas pasiūlymas neprašyti informacijos apie klientus ir vadovautis vieša informacija apie didžiausius geležinkelių transporto paslaugų naudotojus nepriimtinas, nes Valdytojas nustatydamas išskirtų segmentų elastingumo režius turi

		apie didžiausius geležinkelių transportų paslaugų naudotojus Lietuvoje.		įvertinti ne mažiau kaip 50 proc. visų išskirto segmento vežimo apimčių pagal patvirtintą Metodiką, todėl tokių duomenų viešai pateiktoje informacijoje nėra, juolab kad geležinkelio įmonė (vežėjas) gali bendradarbiauti su skirtingais klientais ir vežimo apimtys atitinkamose segmentuose gali būti skirtingos. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą informaciją, nesutinkame su RRT teiginiu, kad duomenys numatyti Tinklo nuostatų 5.3.3 punkto 1 papunkčio b) nuostatose yra perteklinė ir nepagrįsta.
6.	RRT	c) prognozuojamas kalendorinių metų, kuriais galios TTT keleivių, bagažo vežimo apimtis, išskiriant atskirai PSO apimtį (tkm bruto), bei prognozuojamas krovinių vežimo apimtis (tkm bruto ir tkm neto), išskiriant pagal BKN ir (ar) NST kodus, vežimo kryptis, įvairiarūšio transporto dalį. RRT pažymi, kad TN projekto 19 priedo 4 skyriuje yra reglamentuojama, kaip nustatomi vežimo apimčių prognozuojami duomenys UMPP tarifų apskaičiavimui, todėl visiškai nėra suprantamas 5.3.3 skyriaus 1 punkto c ir d punktuose prašomos informacijos pateikimo tikslas ir naudojimo paskirtis. RRT vertinimu, reikalavimas pateikti minėtą informaciją brauktinas iš TN projekto, kaip perteklinis.	Neatsižvelgta	Pažymėtina, kad šie duomenys reikalingi nustatyti UMPP, t. y. segmentų antkainių dydį. Atkreipiame dėmesį, kad prognoziniai duomenys yra naudojami optimalios kainos nustatymui pagal Metodiką ir antkainių dydžio apskaičiavimui. Tinklo nuostatų 19 priede nurodytoje Metodikoje, numatyta galimybė prognozuoti apimtis ne tik pagal makro-ekonominius veiksnius, bet ir ekspertiniu būdu, tais atvejais kai nėra nustatomas geriausias vežimų apimčių ir šias apimtis atspindinčių makro-ekonominių veiksnių derinys, leidžiantis prognozuoti apimtis. Siekiant atlikti ekspertinį prognozavimą Valdytojo vertinimu reikalingos ir geležinkelio įmonių (vežėjų) prognozinės apimtys, nes geležinkelių transporto paslaugų rinkos dalyviai yra tos rinkos profesionalai ir galimai gali turėti daugiau informacijos planuojant savo veiklas, nei turi Valdytojas apie planuojamas vykdyti veiklą Lietuvos Respublikos geležinkelių infrastruktūros tinkle. Atsižvelgiant į aukščiau nurodytą informaciją, reikalavimas pateikti geležinkelio įmonėms (vežėjams) prognozinis veiklos rodiklius, numatytus Tinklo Nuostatų 5.3.3 skyriaus 1 punkto c ir d punktuose Valdytojo vertinimu nėra laikomas pertekliniu, o tik padėtų nustatyti tikslesnes prognozes apimtis, esant tam tikroms aplinkybėms.
7.	UAB „LTG Link“	LTG Link įvertino Tinklo nuostatų projektą, norėtume atkreipti dėmesį, kad pildant paraišką skirti pajėgumus naudojantis elektroniniu valdytojo portalu „InfraGo“, vežėjas paraiškoje	Neatsižvelgta	Šiuo metu diferencijavimas tarp sustojimų nenumatytas, tačiau Valdytojas įvertins galimybes ir poreikį nustatyti sustojimų diferencijavimo kriterijus, suderinant juos su teikiama Naudojimosi keleivių

		prie kiekvieno traukinio sustojimo turi nurodyti vykdomas operacijas. Pavyzdžiui, tam tikrais atvejais stotyse/stotelėse vyksta tik techniniai traukinių sustojimai ir keleiviai nėra įlaipinami/išlaipinami, tačiau pildant paraišką prie sustojimo tikslo nėra galimybės pasirinkti „techninio sustojimo“. Techniniai sustojimai LTG Link yra aktualūs ne tik tada, kai vyksta tranzitiniai traukiniai, tačiau ir vietinių traukinių važiavimo atvejais. Todėl reikėtų, kad „InfraGo“ sistemoje atsirastų toks funkcionalumas ir vežėjas pildydamas paraišką galėtų kaip operaciją pasirinkti „techninį sustojimą“.		geležinkelio stotimis, jų pastatais ir kitais įrenginiais paslauga.
8.	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija	Susisiekimo ministerija nepitaria Tinklo nuostatų 4.5.5 papunkčio 4 dalyje nustatytai rezervinių traukinio linijų poreikio paskutinės minutės paraiškoms skirti pajėgumus tenkinti vertinimo tvarkai. Tinklo nuostatų 4.5.5 papunkčio 4 dalyje nustatyta, kad „Valdytojas, rengdamas pirminį tarnybinio traukinių tvarkaraščio projektą, įvertina rezervinių traukinio linijų poreikį paskutinės minutės paraiškoms tenkinti ir, jeigu toks poreikis yra, informaciją apie šių linijų skaičių paskelbia savo interneto svetainėje kartu su skelbiama informacija apie likusius laisvus pajėgumus. Rezervinių traukinio linijų poreikis konstatuojamas, jei rengiant tarnybinio traukinių tvarkaraščio projektą yra nustatoma, kad pateiktomis paraiškomis skirti pajėgumus yra prašoma skirti tuos pačius pajėgumus“. Susisiekimo ministerijos vertinimu, tikslinga papildomai įvertinti Tinklo nuostatų 4.5.5 papunkčio 4 dalyje nustatytos rezervinių linijų poreikio vertinimo tvarkos tikslinimo galimybes kartu atsižvelgiant į tai, kad <u>pagal GTK 29² straipsnio 4 dalyje nustatyta reglamentavimą prievolė nustatyti rezervines linijas nėra</u>	Atsižvelgta	Tinklo nuostatų 4.5.4.1 punkto 4 papunktis pakeistas ir išdėstant jį taip: 4. Valdytojas, rengdamas pirminį tarnybinio traukinių tvarkaraščio projektą, įvertina rezervinių traukinio linijų poreikį paskutinės minutės paraiškoms tenkinti ir, jeigu toks poreikis yra, informaciją apie šių linijų skaičių paskelbia savo interneto svetainėje kartu su skelbiama informacija apie likusius laisvus pajėgumus. Laikoma, kad rezervinių traukinio linijų paskutinės minutės paraiškoms tenkinti poreikis yra, jeigu tokių linijų poreikio vertinimo metu nustatoma, kad toks traukinio linijų rezervavimas užtikrins efektyvų viešosios geležkelių infrastruktūros panaudojimą ir leis patenkinti visas gautas paraiškas, įskaitant ir paraiškas skirti tuos pačius pajėgumus. ~~Rezervinių traukinio linijų poreikis konstatuojamas, jei rengiant tarnybinio traukinių tvarkaraščio projektą yra nustatoma, kad pateiktomis paraiškomis skirti pajėgumus yra prašoma skirti tuos pačius pajėgumus.~~

		<u>absoliuti, t. y., prievolė nustatyti rezervines linijas atsiranda tik tuomet, kai taikant Tinklo nuostatuose nustatytą tvarką poreikis turėti tokias linijas yra nustatomas.</u>		
--	--	---	--	--